

Hoe schrijf ik een artikel voor DWM?

Onderwerp	2
Het publiek.....	2
Hoe schrijf ik een artikel? (DWM-stijl)	3
Opzet artikel.....	4
Bronvermelding.....	5
Schrijfstijl.....	6
Opmaak.....	6
Het nieuwsbericht, analyse, opinie.....	7
Het nieuwsbericht.....	7
De analyse.....	7
De opinie.....	7
De reportage	8
Het interview	9
De recensie	10

Klik waar je heen wil!

Onderwerp

1. **Waarover?** We hebben veel concurrentie (grote media, sociale media), daarom is het belangrijk om je af te vragen of we het artikel wel zouden schrijven. Dat betekent dat we ons afvragen wat de meerwaarde of relevantie ervan is. Zorg dat je invalshoek bij ons past en begin pas met schrijven als:

- Andere media deze invalshoek (nog) **niet** brengt. (Het wordt verzwegen of onderbelicht).
- De invalshoek een **andere** (originele) **kijk** heeft op belangrijke actualiteit/thema (analyse of opinie).
- Het onderwerp **sterk leeft**. Soms omdat het onderwerp heel actueel is of juist omdat het een onderwerp is dat altijd speelt.

(Bij **actuele thema's** is het belangrijk dat het artikel dicht bij het moment van actualiteit wordt gepubliceerd. Wanneer nieuws 'heet' is gaan mensen op zoek naar info, na een dag doen ze dat niet meer of veel minder. Bij DWM proberen wij dan zo snel mogelijk een 'andere kijk' op de actualiteit aan te bieden).

Een moment kan ook gebruikt worden als **aanknopingspunt**. Een betoging kan bijvoorbeeld een opstapje zijn om een achtergrondartikel te schrijven over racisme.

- Daarnaast doet DWM aan **mediakritiek** (kritiek op de grote media). Dit kan ook een aanknopingspunt zijn om een onderwerp te bespreken wat bijvoorbeeld in de grote kranten of talkshows eenzijdig of onjuist wordt besproken. Maar kan ook een algemene kritiek zijn op hoe de media werkt (zie [hier](#) en [hier](#) een voorbeeld).

Het publiek

DWM doelt op een zo **ruim mogelijk bereik**, we zijn geen niche-medium. We proberen juist mensen, wie dan ook, te overtuigen van wat er in onze artikelen staat. Dus:

- Schrijf niet te ingewikkeld.
- Je schrijft niet enkel voor overtuigden. Vertrek van waar de lezer staat, houd rekening met twijfels, vooroordelen, en gevoelens. Ga hier niet los tegenin, maar gebruik voordelige argumenten en citaten, straffe feiten, etc. Hiervoor kan je soms zelf de advocaat van de duivel spelen.
- Gebruik voordelige argumentatie en schrijf bijvoorbeeld vanuit een ander perspectief. Vb: onderwijs - niet enkel schrijven vanuit de leefwereld van de leerkracht, maar ook vanuit het belang van ouders.

- Schrijf niet paternalistisch of belerend. Het is niet de bedoeling dat de lezer het gevoel krijgt dat ze onwetend zijn. Geef daarom informatie helder en respectvol, zonder neerbuigend te klinken.

Hoe schrijf ik een artikel? (DWM-stijl)

DWM houdt zich niet zozeer bezig met korte snelle nieuwsberichten die overal al in de grote media staan. Ons standaardartikel neemt eerder de vorm aan van een analyse/achtergrondverhaal. Artikels gaan dieper, en geven meer inzicht in nieuwsgebeurtenis. Dit wil niet zeggen dat een artikel niet kort mag zijn, je kan ook een kort standaardartikel schrijven over een nieuwsbericht. Belangrijk is dan dat de invalshoek bij DWM past (zie vorig hoofdstuk).

Opzet artikel

Je bepaalt eerst de (voorlopige) **kernboodschap** die je in één zin kan formuleren. Dit is het hoofdthema van het verhaal dat bondig is geformuleerd. Hier ga je jouw stuk omheen bouwen. Kies een hoofdgedachte die je gaat uitwerken in je stuk. Deze kan je uitwerken door gebruik te maken van verschillende bronnen. **Let echter op**: een veelgemaakte fout is dat iemand te veel wil zeggen in een stuk.

1. **Titel**: moet mensen interesseren in het stuk. Maak deze titel dus pakkend. Mensen moeten een indruk krijgen waar het stuk over gaat. En het mag de emotie opwekken die je met je kernboodschap bij de lezer wil overbrengen. Heb je een sterk citaat in het artikel staan dat slaat op de kernboodschap? Dan kan je dat bijvoorbeeld in de titel gebruiken.
2. Hele **korte intro** (max. 40 woorden): deze verschijnt onder de foto op de nieuwslijn en is bedoeld om mensen in het stuk te lokken. Mensen moeten een idee krijgen wat er in het stuk te lezen valt, maar je hoeft niet alles te vertellen. Zorg dat je je hoofdthema duidelijk maakt en mensen tegelijkertijd verleidt het artikel aan te klikken. Zie het dus als een teaser.

VB 1: Op de inhuldiging van Donald Trump bracht Elon Musk tot twee keer toe de Hitlergroet uit. Dit is niet het moment om de schouders op te halen en alles te relativieren. Wat Trump en Musk plannen is een regelrechte afbraak van de liberale democratie.

VB 2: Waarom zijn we als vaak vrouw niet voorbereid op de overgang? En waarom herkent de dokter de klachten niet? Het antwoord is simpel: in onze samenleving is er nauwelijks ruimte voor de overgang. En dat moet veranderen.

Let op: begin de **intro** niet met een tijdsaanduiding maar met het onderwerp van de zin. Dan trek je de lezer sneller het artikel in.

VB: **NIET:** Woensdag 5 februari, hebben duizenden mensen actie gevoerd tegen het klimaat. **WEL:** Duizenden mensen hebben woensdag 5 februari actie gevoerd tegen het klimaat.

3. **Eerste stuk:** Dit is het inleidende deel waarbij de lezer het verhaal in wordt getrokken. Aan het eind van dit stuk vorm je een basisuitspraak waarbij je je hoofdthema formuleert. Hieronder een voorbeeld met vetgedrukte basisuitspraak.

VB: Hoort dat allemaal bij de menopauze? Dat dacht ik, toen mijn moeder me over haar ervaringen vertelde. Ik had er nog nooit iets over gehoord, en zij eerst eigenlijk ook niet. Het onderwerp kwam nooit ter sprake – niet in gesprekken met vriendinnen, niet in de dokterskamer, niet op de werkvloer. Ze had geen idee wat haar te wachten stond.

En zij was niet de enige. Toen ik mij in de menopauze ging verdiepen, ontdekte ik de stilte die daar rond hangt en het taboe dat daarin rust. Ik zag hoe vrouwen tijdens deze fase vaak waden door onwetendheid en onbegrip.

Maar toen ik sprak met vrouwen die de overgang inmiddels achter zich hebben gelaten, ontdekte ik dat dit veel meer is dan een ongelukkige transitie naar onvruchtbaarheid. Het blijkt ook een periode van groei en transformatie te zijn.

*Deze vrouwen vertelden me over de zelfkennis en innerlijke rust die ze hebben opgedaan, en hoe ze zelfverzekerder zijn geworden dan voorheen. **Maar het is ook deze vrouw – ‘de oudere vrouw’ – waar, net als de menopauze zelf, geen plaats voor lijkt te zijn in onze samenleving.***

1. **Middendeel:** Uitwerken van subthema's. Normaal gezien hoort er in elke alinea met een nieuw subthema een kernzin te staan dat kernachtig het subthema verwoordt (meestal aan het begin). De verdere alinea dient om dit thema te specificeren. Echter hanteren wij, omdat wij een online medium zijn, alinea's van ongeveer 4 zinnen. Dat wil niet zeggen dat de kernzin komt te vervallen, maar dat deze niet zozeer in elke alinea hoeven te staan. Verbind de alinea's met verwijs- en verbindingswoorden. Hieronder een voorbeeld van een alinea met kernzin.

***Anya deelt hoe de overgang op haar werk een taboe is.** “Je hoort er nooit een collega over”, zegt ze. Volgens haar wordt het onderwerp ook niet echt serieus genomen, zelfs niet door vrouwen. “Het is een beetje zoals met menstruatie: niemand wil dat dat als een excuus wordt gezien om minder goed te functioneren.”*

2. In een **slotalinea** rond je het artikel af. Hier staat normaliter geen nieuwe informatie in. Het dient een krachtig gevormd stuk of conclusie te zijn dat logisch uit de inhoud van je stuk rolt.

Bronvermelding

Zorg dat je goed vermeld waar je de informatie vandaan hebt. Doe dit door de link in te voegen of te zeggen waar je de info vandaan hebt.

VB: “....., zei Theo Willems in een ABVV- persbericht.”

Als je iemand (kort telefonisch of in het echt) interviewt, verwijs je naar diegene door middel van een quote. Of je parafraseert.

VB Quote: “Dat betekent niet dat er niet altijd al verzet was tegen dit systeem”, vertelt Sofie Blancke huisarts en gezondheidsactiviste bij Geneeskunde voor het Volk.

VB Parafraseren: De organisatie wil de huidige publieke farmacie ondersteunen en beschermen, en meer samenwerking stimuleren onder Europese organisaties met dezelfde visie, benadrukt Alan Rossi Silva.

Schrijfstijl

Een journalistieke schrijfstijl betekent: concreet, begrijpelijk, bondig en vlot schrijven. Je wil dat het artikel voor iedereen leesbaar is. Dus:

- **Vermijd moeilijke woorden**, vaktermen en lege woorden.
- Als je moeilijke woorden of begrippen gebruikt die nodig zijn voor je stuk, leg deze dan uit. Dit geldt ook voor afkortingen die niet vanzelfsprekend zijn.
- Als je een **naam van een organisatie** of bedrijf noemt, leg dan met 1 woord of maximaal 1 extra zin, uit wat voor een soort organisatie het is. VB: Climaxi, klimaatorganisatie.
- Schrijf **niet te technisch**, gebruik niet te veel cijfers.
- **Vermijd lange zinnen**, maar vooral zinnen met een ingewikkelde zinsstructuur.
- Informatie uit **wetenschappelijke bronnen** moet je zo goed mogelijk vertalen naar de lezer. Maak ook geen theoretisch kader van je artikel. Bekijk goed welke informatie jouw hoofdgedachte van je stuk ondersteunt, en welke info je net zo goed kan schrappen.
- Verwerk **geen lijsten met opsommingen** in je tekst. De tekst moet altijd vloeiend als een verhaal geschreven zijn. Wanneer bijvoorbeeld een actiegroep een aantal eisen heeft (die vaak in een lijst zijn opgesomd), verwerk dit dan naar een uitgeschreven tekst.
- **Maak het verhaal levendig** door actief en in de tegenwoordige tijd te schrijven.
- **Geef herkenbare voorbeelden**. Dat maakt je tekst een stuk concreter. Het helpt mensen om zich in te leven in het artikel. Schrijf je een tekst over de ingewikkelde asielprocedure, geef dan een voorbeeld bij van een gezin dat vergeefs wacht op asiel. Geef cijfers en statistieken, een gezicht.
- Vermijd **onnodige leestekens**: Geen (of amper) uitroeptekens, puntjes, onnodige aanhalingstekens of hele woorden gespeld in hoofdletters.

Opmaak

De opmaak van je stuk is belangrijk voor de leesbaarheid en aantrekkelijkheid van je stuk. Gebruik daarom:

- **Korte alinea's:** ongeveer 4 zinnen.
- **Streamers.** Dit zijn zinnen die worden uitgelicht en de lezer prikkelt om verder te lezen. Deze zinnen zijn kernachtig en kort, en staan in de buurt van waar die zin in het stuk voorkomt. Gebruik deze zinnen tactisch zodat ze visueel mooi in het stuk staan. In het midden van een lang kopje bijvoorbeeld. (Uiteindelijk bepaalt de eindredactie streamers, dus je mag het ook aan de eindredactie overlaten).
- **Tussentitels:** maak zo het stuk leesbaar, logisch gestructureerd.

Voeg eventueel **Foto's** toe (met copyright (bijvoorbeeld via Wikimedia Commons of eigen foto's). Bij een lang artikel kan dit ook de leesbaarheid verbeteren.

Zie [hier](#) een artikel met een mooie opmaak.

Het nieuwsbericht, analyse, opinie

We verdelen het standaardartikel die we hierboven beschreven in drie vormen artikels: Het nieuwsbericht, de analyse en de opinie.

Het nieuwsbericht

Deze vorm komt niet vaak voor bij DWM. Past de invalshoek wel bij DWM omdat het onderwerp onderbelicht is in de grote media? Dan schrijf je het zo: De intro bevat de belangrijkste nieuws-elementen van de vijf W's + H (Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe).

De alinea na de intro herhaalt het belangrijkste nieuws en geeft context en achtergrond. De volgende alinea's werken het nieuws uit van belangrijk naar minder belangrijk. De 5 W's + H mogen in deze alinea's verder uitgewerkt worden met extra informatie. De schrijfstijl is feitelijk geformuleerd en heeft een neutrale toon.

Het nieuwsbericht mag kort zijn en is het liefst niet langer dan 800/1.000 woorden.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een nieuwsbericht over een betoging.

De analyse

Bij een analyse kan je langer en dieper ingaan op jouw onderwerp en probeer je met feitelijke achtergrondinformatie, uitspraken van mensen met kennis over het onderwerp, de kernboodschap te duiden. De analyse mag langer zijn, maar liefst niet langer dan 1.500/2.000 woorden.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een analyse over Javier Milei.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een analyse gebaseerd op interviews en een boek over de menopauze.

De opinie

Hoewel je je aan de regels van het standaardartikel en de richtlijnen voor DWM moet houden, kun je in een opinieartikel meer een standpunt innemen en dit onderbouwen. Zorg dat je argumentatie logisch is en probeer dominant aanwezige tegenargumenten die leven, te beantwoorden. Een opinieartikel moet altijd één duidelijke hoofdgedachte hebben die je wilt overbrengen.

Schrijf niet voor een klein niche-publiek. Je wilt met je opinie zoveel mogelijk mensen overtuigen, niet alleen degenen die al overtuigd zijn.

Een opinie is het liefst niet langer dan 800/1.000 woorden.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een opinie over de ADHD-samenleving.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een opinie over discriminerende AI-camera's.

De reportage

Een reportage is het verhaal van de journalist als ooggetuige van een gebeurtenis. Je omschrijft de omgeving, de sfeer. Het is zo geschreven dat de lezer het gevoel krijgt er zelf bij te zijn. Bijvoorbeeld bij een betoging.

Het accent wordt gelegd op de menselijke kant van 'het drama': de motieven en beweegredenen van de handelende personen erin. Je gaat dus bijvoorbeeld naar een betoging en interviewt een aantal mensen over waarom ze deze dag op straat zijn. Ook kan je eventueel belangrijke mensen uit de beweging interviewen. Deze quotes kan je later in je stuk verwerken.

Maak ook zeker foto's en video's! Dat kan je later bij je stuk gebruiken. En ze kunnen handig zijn voor op sociale media:)

1. **Intro:** Zoals standaardartikel. Je mag wel benadrukken dat DWM erbij was. "DeWereldMorgen was erbij".
2. **Eerste alinea:** Dit is het inleidend deel waarbij de lezer het verhaal in wordt getrokken. Bij een reportage kan je beginnen met het beschrijven van de sfeer en de omgeving van de gebeurtenis, zoals een betoging bijvoorbeeld. Je beschrijft wat je letterlijk om je heen ziet en hoort. Dan werk je toe naar waar de betoging over gaat.

3. **Middenstuk:** Hier kan je achtergrondinformatie geven over de reden van de betoging. Hier kan je ook de quotes toevoegen van de interviews die je hebt afgenomen. Maak er een lopend verhaal van met duidelijke subcategorieën. Benoem tussendoor wat er op de betoging gebeurt, laat zo nu en dan aan de lezer 'zien'/'voelen' hoe de sfeer daar is. Neem de lezer ongemerkt mee. Schrijf op een chronologische manier, dus neem de lezer mee op de gebeurtenis, zoals een betoging.
4. Eindig met een **pakkend einde**. Een pakkend einde kan zijn: een sterke concluderende of afsluitende quote die tot nadenken zet, of een conclusie van de gebeurtenis, of een conclusie mbt de kernboodschap van de gebeurtenis, of een mogelijke oplossing, of wat mensen zouden kunnen doen als mogelijke oplossing.

Een reportage kan kort maar ook langer zijn, houd het ongeveer tussen de 1.000 en 2.000 woorden.

Lees [hier](#) een voorbeeld van bezoek aan Peterbos.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een reportage over een betoging voor de genocidezaak door Zuid-Afrika tegen Israël bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

Het interview

Vorbereiding

Meestal interview je iemand omdat die iets te zeggen heeft. Iemand die een lezing komt geven, een boek heeft geschreven, een actie organiseert of woordvoerder is van een organisatie. Het eerste dat je doet is je daar even in inwerken. Je leest het boek of een artikel van de auteur, bekijkt de website of zoekt wat info op.

Terwijl je dat aan het doen bent, kan je al wat vragen opstellen.

De vragen

Belangrijk is dat je weet waar je naartoe wilt. Je hebt eigenlijk één hoofdvraag. Bijvoorbeeld: Is de democratie in gevaar?/ Waarom voert deze vakbond nu actie?

Als eerste kan je een aantal algemene inleidende vragen stellen. Vraag of diegene zich voorstelt. Waarom vond je het nodig om dit boek te schrijven? Waarom voeren jullie actie?

Dit zet je niet als vragen in het interview, maar gebruik je om een inleiding van te schrijven. De inleiding vertelt naast waarover het interview zal gaan, ook de sfeer van het interview. We ontmoeten x,y,z in dit café in Gent. Het boek, zo vertelt die, heeft hij/zij geschreven omdat "...". Hij/zij praat heel gedreven/bedachtzaam/... Maak je klaar voor een gesprek over x,y,z. (Zo zal je dat dan later gebruiken).

Vervolgens deel je het hoofdthema op in verschillende subthema's, met telkens een aantal vragen. Die subthema's worden ook je tussentitels. Als bijvoorbeeld het hoofdthema is: de democratie is onder druk, dan zoek je bijvoorbeeld vooraf uit wat volgens de persoon die je interviewt de drie grootste bedreigingen zijn en je stelt over elke bedreiging een viertal vragen.

De meeste geïnterviewden hebben de neiging om hele lange antwoorden te geven. Als je een geschreven interview doet, is dat op het moment zelf helemaal niet erg. Voorzie zeker een uur de tijd voor het interview en laat je gast gewoon rustig uitspreken. Al mag je ook zeker vriendelijk onderbreken om de geïnterviewde weer even terug naar je vraag of naar de volgende vraag te brengen.

Uitschrijven

Je kan het volledige interview transcriberen met software (scribewave) die wij daarvoor hebben, je kan ons hier altijd naar vragen. Zo spaar je heel wat tijd.

Hierna bepaal je wat je het meest interessant vond aan het gesprek en wat je aan de lezer wilt vertellen. Het kan heel goed zijn dat de persoon die je hebt geïnterviewd veel is uitgeweken en 'onnodige' informatie heeft gegeven. Dat hoef je zeker niet te verwerken. Het uitgeschreven interview hoeft dus niet letterlijk het gesprek te zijn.

Het soort interview

Er zijn verschillende interviewvormen waarin je je interview-artikel kan schrijven. Een veel voorkomende vorm is het vraag-antwoord-interview en het gemengde interview.

Bij het **vraag-antwoord-interview** bestaat het artikel uit een **intro** waarin je de kernboodschap van het onderwerp introduceert en de persoon noemt die je erover interviewt.

Daarna schrijf je de **gewone tekst** uit in vragen met daaronder de antwoorden (elke alinea voeg je dubbele aanhalingstekens toe, zoals deze tekst. Dit zijn dus niet letterlijk de gehele antwoorden, maar een kortere bewerking ervan. Voeg ook bijvragen toe die je niet noodzakelijk gesteld hebt, om een langer antwoord op te splitsen. Deze zorgen ervoor dat het stuk beter gaat lopen.

Als de spreker een voorbeeld geeft, dan doe je alsof je de vraag 'Heb je daar een voorbeeld van?' hebt gesteld. Andere voorbeelden van verzonden tussenvragen zijn: 'Hoe bedoel je?' 'Hoezo?' 'Kan je dat verduidelijken?', enz. Uiteindelijk wil je per vraag een antwoord hebben van maximaal drie alinea's, die weer uit een drietal zinnen (ongeveer) per alinea bestaan.

Voel je vooral niet schuldig om de formuleringen van de spreker te veranderen. Mensen die spreken maken vaak hun zinnen niet af of gebruiken heel complexe zinsconstructies. De bedoeling is om zo goed mogelijk weer te geven wat de spreker wil zeggen. Als dat op een veel kortere manier kan, help je de spreker ook door het gewoon korter op te schrijven.

Probeer een verhaal met een logische opbouw te creëren. Ideaal gezien zit die opbouw al in je vragen, maar je kan ook prima de volgorde van vragen en antwoorden in de weergave helemaal anders neerschrijven dan in het effectieve gesprek. Eerst vragen over: wat is het probleem, dan de verschillende aspecten van het probleem en tenslotte hoe we het probleem kunnen oplossen.

Een interview kan wel 2.000 woorden zijn soms, maar dat hoeft zeker niet.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een vraag-antwoord-interview.

Je kan ook kiezen voor een interview-artikel in de **gemengde vorm**. Bij het uitwerken van deze vorm laat je de vragen niet zien in de tekst, maar verwerk je de antwoorden van de geïnterviewde in je eigen geschreven tekst, die bestaat uit achtergrondinformatie, beschrijvingen, observaties en samenvattingen. De antwoorden van de geïnterviewde kan je afwisselend als citaat in de tekst verwerken, of geparafraseerd, wat betekent dat je zijn/haar/x antwoord in je eigen woorden beschrijft.

Lees [hier](#) een voorbeeld van een interview in gemengde vorm.

De recensie

Een (boek)recensie is anders dan een analyse schrijven waar je het boek als bron gebruikt. Als we een recensie schrijven van een boek (of eventueel een film) hebben we drie doelen.

1. In de regel recenseren we enkel boeken die we de moeite vinden. Het eerste doel is dus het boek een beetje te promoten.
2. Heel wat mensen zullen het boek sowieso niet kopen, maar lezen misschien wel de recensie. Het tweede doel is daarom om de belangrijkste boodschap van het boek in de recensie mee te geven.
3. Een recensie is echter méér dan een samenvatting van het boek. Het derde doel is om constructieve kritiek op het boek te formuleren.

[Hier](#) kan je een voorbeeld bekijken.

Vorbereiding

Als je een boek recenseert, kunnen we een gratis recensie-exemplaar voor je aanvragen en bij je thuis laten bezorgen.

Het meeste werk stop je uiteraard in het grondig lezen van het boek. Het is handig om tijdens het lezen al wat aan te duiden of zaken in de kantlijn te schrijven. Dat kan zijn: een goed citaat, een belangrijk idee of een bedenking die je ergens bij hebt. Daarnaast is het handig om tijdens het lezen al je 'invalshoek' te bepalen.

Uitschrijven

In het algemeen volg je ook hier de regels van het standaardartikel.

Neem de tijd om een goede insteek te vinden voor je inleiding. Vertel iets over je algemene indruk tijdens het lezen van het boek, maar doe het een beetje verhalend. Dit is niet enkel belangrijk om het boek te promoten, maar ook om je eigen recensie te promoten zodat mensen het gaan lezen.

VB: 'Staat van vertrouwen' is het derde boek van Calvo, maar het eerste dat ik echt de moeite vind. Niet alleen omdat het veel meer dan zijn vorige boeken over mens- en wereldbeeld gaat. Ook omdat die toename aan diepgang op een mooie manier samen lijkt te gaan met een toename aan twijfel en bescheidenheid.

In zijn boek citeert Calvo de Nederlandse politicus Hans Van Mierlo (D66) die bij één van zijn afscheidsmomenten zei: "Het denken en het spreken hield geen gelijke tred meer. Ik was enkel nog maar aan het spreken en niet meer aan het denken."

Had ik Calvo leren kennen als een politicus die enorm snel en veel sprak, dan heb ik hem in dit boek opnieuw leren kennen als iemand die ook nadenkt. Dat is, jammer genoeg, een welgekomen uitzondering in het spektakel dat we vandaag politiek noemen.

Daarna begin je eigenlijk het boek wat samen te vatten. Je kan af en toe een citaat gebruiken, maar zorg dat je recensie geen lange aaneenschakeling van citaten wordt. Zorg dat de belangrijkste boodschap in het boek of wat jij ervan onthouden hebt duidelijk wordt.

Vaak kan je dat beter uit je hoofd dan dat je door het boek begint te bladeren en toch probeert om volledig te zijn. Een volledige samenvatting is onmogelijk en je tekst mag ook niet lezen alsof het een schoolse samenvatting is, verwerk je eigen indrukken dus zeker hier al.

Tenslotte eindig je met een kritiek. Idealiter vloeit die mooi voort uit je samenvatting en hint je tijdens die samenvatting al wat op de kritiek die je op het einde grondiger formuleert. Het is in de regel niet de bedoeling dat je het boek volledig gaat afbreken. Formuleer je kritiek dus constructief.

VB: Als ik het gevoel heb dat Calvo in Staat van vertrouwen botst op de limieten van zijn eigen veronderstellingen, dan betekent dat in de eerste plaats dat ik het een goed boek vind.